

[Knud Hertling.]

Jeg ved, at ministeren for Grønland ikke har konfereret med de grønlandske folketingsmedlemmer, ej heller med Grønlands landsråd herom, hvilket turde have været rimeligt at gøre i en så vigtig sag. Jeg undskylder på forhånd min uvidenhed, men jeg vil gerne stille det spørgsmål, om det er det radikale venstres politik inden for radio og fjernsyn, at staten ikke skal have monopol på disse områder. Jeg trøster mig med, at vi har en minister, som er medlem af dette parti, og jeg håber på, at partiet selv er modstander af at udlicitere den slags områder til mere eller mindre egnede personer.

Det andet problem, som jeg gerne vil fremdrage, vedrører den portoforhøjelse, som post- og telegrafvæsenet indførte for nogle måneder siden vedrørende bl. a. avisforsendelser til Grønland. Det korte af det lange i denne historie er, at det i dag koster ca. 10 kr. at få en avis sendt op til Grønland som flyfragt, altså én avis. Nu ved jeg, at mange af de aviser, som f. eks. danske lærere får, bruges i undervisningen i de grønlandske skoler i orienteringsfagene. Alene det turde tale for, at vi undgår sådanne former for chikane.

Men selv om det var så, at aviserne ikke bruges som undervisningsmateriale til de grønlandske børn, er denne portoforhøjelse uanstændig, for hvad er det, man gør for en del af den danske befolkning, som ganske vist bor noget afsides i riget? Man standser den kommunikation, som er så uhyre livsnødvendig. Især i sommerperioden er aflytningsmulighederne af Grønlands radio overordentlig ringe i den nordligste og sydligste del af Grønland samt i hele Østgrønland. I lange perioder kan man ikke høre radio. Dette må lyde barokt for mange danske, der har tre programmer om dagen plus TV, ja, oven i købet farve-TV. Men sådanne forhold bliver altså ikke budt os i Grønland, og det venter vi heller ej.

Men oven i dette i sig selv skandaløse forhold bestemmer post- og telegrafvæsenet altså, at ingen i Grønland skal have råd til at holde avis og prøve på at holde sig nogenlunde à jour med, hvad der sker rundt i verden, for man kan så sandelig ikke lide, at der i denne overskudsforretning findes et område, som giver underskud. Jeg havde nær sagt: herregud da. Grønland i sig selv er

endnu i dag en underskudsforretning for hele det danske samfund, så hvorfor ramme befolkningen i Grønland netop inden for orienteringsområdet, på et kulturelt område? Denne afgørelse forekommer mig at være forrykt.

Men det principielle for mig i denne sag er spørgsmålet, om Baunsgaardregeringen er ude på at udvide diskrimineringsfeltet, hvad angår Grønland. Ønsker regeringen da ikke at anerkende Grønland som en del af riget? Hvis svaret er bekræftende, hvad jeg meget håber det er, skal jeg henstille til statsministeren at drage omsorg for, at denne skandaløse afgørelse om portoforhøjelsen omstødes omgående.

Rosing: Aldrig nogen sinde før har der været talt og skrevet så meget om grønlandske forhold og den grønlandske udvikling som i de sidste par år, i de fleste tilfælde imod den førte Grønlandspolitik. Det sker ikke alene her i landet, men også i landsdelen. For mig er det derfor glædeligt, at så mange danske politikere, det være sig regeringsmedlemmer, finansudvalget og mange menige medlemmer af folketinget, har afset tid til at besøge Grønland for at orientere sig om de faktiske forhold i den del af riget. Vi har både læst og hørt deres udtalelser om deres indtryk af forholdene, forståeligt nok med mange forbehold. Jeg har forstået, at sådanne besøg i første række har skabt interesse for denne landsdel og dens befolkning, dens problemer og mangler samt for, hvor meget der er gjort med de penge, der hvert år bevilges til Grønland. Det er godt, at tingets medlemmer, som vedtager love for og bevillinger til Grønland, gør sig bekendt med forholdene. Det er vort håb, at dette arrangement udbygges i den kommende tid. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at takke for besøget.

Efter 20 års udvikling står vi, som landsrådsformand Erling Høegh har sagt for nylig, ved korsvejen, hvor vi må tage beslutning om, hvilken vej vi må følge, med andre ord, hvilke tanker vi har om vor fremtid og politiske forhold. Der er under tidligere diskussioner om Grønlandspolitikken fremhævet to alternativer: at vi må bevare og fortsætte de én gang vedtagne politiske målsætninger, nemlig at normalisere de grønlandske forhold efter dansk mønster, eller at Grøn-